

Laboratori integrat 1

2014/2015

Codi: 100886

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500252 Bioquímica	OB	1	1

Professor de contacte

Nom: Maria Plana Coll

Correu electrònic: Maria.Plana@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cal estar cursant simultàniament o haver cursat les assignatures de teoria corresponents als continguts de les pràctiques de l'assignatura, que s'imparteixen durant el mateix semestre.

Cal haver superat el test de seguretat als laboratoris. El test es respon en el corresponent espai del Campus Virtual i la informació que cal consultar es troba a l'espai de comunicació del Grau en Bioquímica.

S'aconsella als estudiants revisar els continguts teòrics sobre els quals es basa aquesta assignatura.

Objectius

L'assignatura de Laboratori Integrat 1 forma part d'un conjunt de sis assignatures que es distribueixen al llarg dels sis primers semestres del Grau en Bioquímica.

L'objectiu formatiu d'aquestes assignatures és l'adquisició de competències pràctiques de l'estudiant.

Els continguts s'organitzen en ordre creixent de complexitat, associats a les necessitats i a l'adquisició dels continguts teòrics.

Durant el Laboratori Integrat 1 l'estudiant adquireix competències pràctiques en els continguts:

- Física
- Biologia Cel·lular
- Tècniques Instrumentals bàsiques
- Fonaments de Química
- Matemàtiques.

Les pràctiques al laboratori es centren en l'aprenentatge de tècniques bàsiques específiques de cada camp i en les característiques pròpies de treball en el laboratori.

Competències

- Aplicar les normes generals de seguretat i funcionament d'un laboratori i les normatives específiques per a la manipulació de diferents sistemes biològics.
- Aplicar les tècniques principals d'utilització en sistemes biològics: mètodes de separació i caracterització de biomolècules, cultius cel·lulars, tècniques de DNA i proteïnes recombinants, tècniques immunològiques, tècniques de microscòpia...
- Col·laborar amb altres companys de treball.
- Dissenyar i posar a punt protocols de laboratori, incloent aspectes de seguretat i salut.
- Pensar d'una forma integrada i abordar els problemes des de diferents perspectives.

Resultats d'aprenentatge

1. Col·laborar amb altres companys de treball.
2. Demostrar una visió crítica en el seguiment i interpretació de protocols experimentals.
3. Identificar els sistemes cel·lulars útils en estudis de bioquímica i biologia molecular.
4. Pensar d'una forma integrada i abordar els problemes des de diferents perspectives.
5. Utilitzar els mètodes d'eliminació dels diferents tipus de productes de rebuig originats en un laboratori de Bioquímica i Biologia Molecular.
6. Utilitzar la metodologia adequada per a l'estudi dels diferents tipus de mostres biològiques.
7. Utilitzar les tècniques bàsiques d'un laboratori de Química per a l'estudi de biomolècules.
8. Utilitzar les tècniques bàsiques de manipulació i anàlisi de proteïnes i àcids nucleics.

Continguts

L'assignatura s'estructura en 4 tipus de continguts.

Biologia Cel·lular

Continguts:

Pràctica 1 (2h). Introducció al microscopi òptic i observació de cèl·lules vegetals. Descripció dels elements del microscopi òptic i fonaments d'utilització del microscopi. Obtenció de preparacions temporals de diferents mostres de teixits vegetals (pebrot, Elodea) i observació de la morfologia de les cèl·lules vegetals i dels seus principals components: paret cel·lular, nucli, cloroplasts, cromoplasts, plasmodesmes.

Pràctica 2 (2h). Observació de cèl·lules animals al microscopi òptic. Observació de la morfologia de diferents tipus de cèl·lules animals: cèl·lules de la mucosa bucal, fibroblasts i espermatozoides.

Pràctica 3 (2h). Microscòpia electrònica. Fonaments de microscòpia electrònica. Reconeixement i mesura de diferents estructures i òrgans cel·lulars en micrografies de SEM i TEM.

Pràctica 4 (2h). Osmosi i difusió simple. Estudi del fenomen de l'osmosi en cèl·lules d'una fulla d'Elodea exposades a diferents concentracions de NaCl. Estudi de la difusió simple dels alcohols a través de la membrana de cèl·lules d'una fulla d'Elodea.

Pràctica 5 (2h). La divisió cel·lular mitòtica. Obtenció de preparacions temporals de teixits vegetals per tal d'observar i reconèixer les diferents fases de la mitosi i calcular-ne la durada.

Pràctica 6 (2h). La divisió cel·lular meiótica. Observació de les diferents fases del cicle meiótic de l'espermatogènesi en insectes.

Tècniques Instrumentals bàsiques

Continguts

Pràctica 1 (4h).

Determinació de la concentració de glucosa per un mètode colorimètric.

Anàlisi d'un espectre d'absorció.

Pràctica 2 (4h).

Cromatografia de gel filtració: separació de hemoglobina de la vitamina B₁₂ i del blau dextrà.

Separació de proteïnes per electroforesis en SDS. Preparació del gel (que es farà córrer el dia següent).

Pràctica 3 (4h).

Determinació de les Mr d'algunes proteïnes mitjançant la electroforesis SDS (Exemple: actina i miosina).

Fonaments de Química

Continguts

Pràctica 1 (4h)

Determinació del grau d'acidesa d'un vinagre comercial.

Concepte: Valoració d'un àcid feble.

Pràctica 2 (4h)

Separació d'una Mescla d'Àcid Benzòic, 1,3-dinitrobenzè i Anilina

Concepte d'extracció Simple: Extracció amb una fase aquosa bàsica i àcida

Física

Continguts

Pràctica 1 (3h)

Instruments de mesura de longituds: el peu de rei, el Palmer i l'esferòmetre.

Instruments de mesura de massa: la balança granatària.

Assimilació dels conceptes d'error, precisió i magnitud d'una mesura.

Pràctica 2 (3h)

Anàlisi dels processos de sedimentació a baix número de Reynolds.

Determinació del coeficient de viscositat de líquids a partir de la llei de Stokes.

Pràctica3 (3h)

Assimilació dels fenòmens electromagnètics que tenen lloc a l'espectròmetre de masses.

Determinació de la raó càrrega/massa d'un electró.

Pràctica 4 (4h)

Estudi de les diferents propietats de penetració de les radiacions alfa, beta i gamma.

Anàlisi de la capacitat d'absorció de la radiació (blindatge) per diferents materials.

Mòdul Matemàtiques

Aprendrem a fer anar el programari Maple per a realitzar càlculs i representar gràfiques de funcions d'una variable. Treballarem models matemàtics de fenòmens físics, químics i biològics.

Continguts

- P1: Introducció: La sintaxi del Maple.
- P2: Funcions d'una variable: la seves gràfiques, com derivar-les, com integrar-les.
- P3: Aplicacions: Creixement de les funcions, màxims i mínims, convexitat. Representació gràfica de funcions. Problemes d'optimització.
- P4: Equacions diferencials. Aplicacions
- P5: Valors i vectors propis. Sistemes d'equacions diferencials lineals. Aplicacions

Metodologia

L'assignatura s'impartirà en el laboratori i en grups reduïts d'alumnes

L'assistència a les classes d'aquesta assignatura és obligatòria atès que impliquen una adquisició de competències basades en el treball pràctic.

Classes pràctiques de laboratori i anàlisi de dades.

Els alumnes realitzen el treball experimental en grups de 2 i sota la supervisió del professor responsable.

Els protocols de pràctiques i, si és el cas, els qüestionaris de resposta, estaran disponibles en el Campus Virtual de l'assignatura.

Abans de començar una sessió de pràctiques l'alumne ha d'haver llegit el protocol i conèixer per tant, els objectius de la pràctica, els fonaments i els procediments que ha de realitzar.

Si és el cas, ha de conèixer les mesures de seguretat específiques i de tractament de residus.

A les sessions de pràctiques cal portar:

- Protocol i, si és el cas, el qüestionari.
- Una llibreta per a recollir la informació del treball experimental.
- Bata de laboratori.
- Ulleres de protecció.
- Retolador permanent.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes pràctiques de laboratori	52	2,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories	2,5	0,1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi	8	0,32	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Resolució de qüestionaris	5,25	0,21	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

Biologia Cel·lular

Les pràctiques s'avaluaran mitjançant uns qüestionaris que els estudiants hauran de respondre en finalitzar cadascuna de les sessions de pràctiques.

Els alumnes amb dues o més faltes d'assistència sense justificar rebran una qualificació màxima de 3,5 punts, el que implica que no podran superar l'assignatura de Laboratori Integrat 1.

Tècniques Instrumentals bàsiques

Les pràctiques s'avaluaran tenint en compte :

La resolució de qüestionaris en els que s'avaluarà:

- La comprensió dels fonaments dels mètodes experimentals.
- La capacitat de processar i analitzar les dades experimentals.
- La capacitat d'interpretar resultats experimentals.

El seguiment del treball experimental en el laboratori en el que s'avaluarà:

- El treball de preparació prèvia, especialment en aquelles pràctiques que requereixen càlculs previs.
- L'aplicació de les normes generals de seguretat i funcionament d'un laboratori.
- L'aplicació dels processos d'eliminació de residus.
- La capacitat de treball en equip.

Matemàtiques:

El 20% de la nota és de l'assistència a les pràctiques. El 80% restant es el resultat d'una prova de resolució de problemes de matemàtiques amb ordinador.

Fonaments de Química

L'avaluació es realitzarà mitjançant la realització d'un breu qüestionari al començament de cada pràctica sobre els continguts que han de ser coneguts pels estudiants per a dur-la a terme (15% del total); l'entrega d'un informe final sobre la pràctica realitzada en acabar cadascuna de les sessions al laboratori.

Física

L'avaluació es realitzarà mitjançant la resposta a qüestions sobre cada pràctica.

L'avaluació final de l'assignatura s'obtindrà de la mitjana ponderada de l'avaluació dels diferents continguts.

Consideracions generals

Atès que l'assistència a les activitats programades en aquestes assignatures és obligatòria, l'absència a alguna d'elles ha de ser justificada. Per a poder superar l'assignatura es requereix una assistència global de com a mínim el 80% de les sessions programades i obtenir la qualificació mínima fixada per a cada mòdul.

Es considerarà que un estudiant obté la qualificació de No Presentat quan ha assistit a menys d'un 20 % de les sessions programades.

Els alumnes que no obtinguin la qualificació mínima requerida per a poder superar cada un dels mòduls del laboratori integrat, no aprovaran l'assignatura. En aquest cas, la qualificació final màxima de l'assignatura serà un 4.

A partir de la segona matrícula, els alumnes repetidors tan sols s'hauran d'avaluar del mòduls concrets que no han estat superats.

Aquesta exempció es mantindrà per un període de tres matrícules addicionals.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Biologia Cel·lular. Resolució de qüestionaris	20	0,25	0,01	1, 2, 3, 4, 6
Fonaments de Química. Resolució de qüestionaris	15	1	0,04	1, 2, 4, 5, 7
Física	23	2	0,08	1, 2, 4, 6
Matemàtiques	20	3	0,12	1, 2, 4
Tècniques Instrumentals bàsiques. Resolució de qüestionaris	23	1	0,04	1, 2, 4, 5, 6, 8

Bibliografia

La bibliografia i els enllaços web s'indiquen en els protocols de pràctiques que es trobaran al campus virtual o, si és el cas, en la Guia Docent de la corresponent assignatura de teoria.

Enllaços web:

Disponibles al Campus Virtual de l'assignatura (<https://cv2008.uab.cat/>)

Programació de l'assignatura

Cal consultar l'espai docent de la Coordinació de Grau i de l'assignatura.